

Stratégiai munkaterv

2021-2025

EGY VERSENYKÉPES ÉS FENNTARTHATÓ MAGYARORSZÁGÉRT



**OKOS
NÖVEKEDÉS**



**HUMÁN
TŐKE**



**ÜZLETI
KÖRNYEZET**



TÖREKVÉSEINK

Az AmCham arra törekszik, hogy bővülő tagságának és a magyarországi üzleti közösségnek leghatékonyabb képviselője, illetve Magyarország világgazdasági versenyképességének javításában kulcsfontosságú partner legyen.



ELVEINK

PARTNERI VISZONY
ÁTLÁTHATÓSÁG
FENNTARTHATÓSÁG



RÓLUNK

A magyarországi Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham) egy politikailag és anyagilag független szervezet, amelyet amerikai, nemzetközi és magyar vállalatok alapítottak 1989-ben. Ma az AmCham az amerikai befektetők legbefolyásosabb képviselője Magyarországon, az egyik legelismertebb érdekképviselői fórum, és a döntéshozók meghatározó közössége.



BEVEZETÉS

Ez a kiadvány stratégiai munkatervi sorozatunk harmadik része, érdekképviselői munkánk kivonata, amely rávilágít azokra a sarokpontokra, amelyek Magyarország versenyképességének további növekedését szolgálják. Az anyag nem egy átfogó ütemterv, inkább egy stratégiai áttekintés. Alapja a közösségünket alkotó több mint ezer felső vezető nézőpontja, finomításában a kormányzati partnerekkel zajló folyamatos egyeztetés, valamint az AmCham több mint 30 éves felölő érdekképviselői tapasztalata játszik szerepet.

A magyarországi Amerikai Kereskedelmi Kamara 2015 júniusában tette közzé először stratégiai munkatervét, ezt követte 2017-ben a második kiadvány. A két munkaterv érdekképviselői munkánk szilárd alapjául szolgált, egyértelműen jelezve prioritásainkat. 2015 óta folytatott érdekképviselői munkánk tanúbizonyságul szolgált a tagjaink szerepvállalásának szintjében, más szervezetekkel folytatott partneri munkánkban, valamint a kormányzattal való együttműködésünk hatékonyságában bekövetkezett javulásban. Az AmCham büszke az általa kezdeményezett kiemelt rendezvényekre (a Business Meets Government és a Versenyképes Oktatás csúcstalálkozókra), a meghatározó partneri kapcsolatokra és a 2016 óta évente közzétett ajánlások sorozatára, az „Együttműködés a versenyképesebb Magyarorszáért” javaslatcsomagra. Ezek a programok kézzelfogható eredményeket hoztak, mi pedig elköteleztük magunkat az ezirányú erőfeszítéseink folytatása és továbbfejlesztése mellett.

A Stratégiai területek fejezetben (6-19. oldal) szereplő egyes ajánlások az új elemek mellett az elmúlt években képviselt, de a gyakorlatban csak részben megvalósult javaslataink folytatását is tartalmazzák.

A tagság gazdasági érdekeit, megfontolásait képviselő AmCham szándéka szerint továbbra is a kormányzat stratégiai partnere kíván lenni a versenyképesség fellendítésében. Eme törekvésünk, csak a magyar gazdasági-társadalmi szereplők együttműködésével válhat valóra.

A stratégiai munkaterv 2021-2025

A STRATÉGIAI MUNKATERV AZOKAT A TERÜLETEKET MUTATJA BE, AMELYEKEN BELÜL AZ AMCHAM KÖZÖSSÉGE SZERINT JELENTŐS VÁLTOZÁSOKAT LEHET ÉS KELL ELÉRNI AZ ELKÖVETKEZŐ ÉVEKBEN MAGYARORSZÁG FELEMELKEDÉSÉHEZ. A STRATÉGIAI MUNKATERV ÁLTALÁNOS VEZÉRELVE A VERSENYKÉPESSÉG JAVÍTÁSA AZ OKOS ÉS FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS, A JÓL KÉPZETT ÉS EGÉSZSÉGES MUNKAERŐ, VALAMINT AZ ÁTLÁTHATÓ ÉS KISZÁMÍTHATÓ ÜZLETI KÖRNYEZET FENNTARTÁSA RÉVÉN.

I. OKOS NÖVEKEDÉS

Magyarország jövőbeni sikerének érdekében elengedhetetlen egy támogató ökoszisztéma megerősítése, valamint a digitális átalakulás, az innováció és a K+F, illetve a termelékenység ösztönzése és növelése, illetve a fenntartható gazdaság által kínált lehetőségek maximalizálása.

A Stratégiai Munkaterv a következő területeket érinti:

- a. Digitalizáció
- b. Innováció és kutatás-fejlesztés
- c. Termelékenység
- d. Fenntarthatóság

II. HUMÁN TŐKE

A hatékony és támogató munkaerő-piaci szabályozás, valamint a jól képzett és alkalmas munkaerő megléte létfontosságú a vállalkozások bővüléséhez és a világszinten versenyképes nemzetgazdaság felépítéséhez.

A Stratégiai Munkaterv a következő területeket érinti:

- a. Munkaerő és foglalkoztatás
- b. Élethosszig tartó tanulás
- c. Oktatás
- d. Nyitott vállalati kultúra

III. ÜZLETI KÖRNYEZET

A kiszámítható, stabil szabályozói környezet, a versenyképes adórendszer, a közigazgatás hatékonysága és az erősödő helyi beszállítói bázis lehetőséget nyújt az ország vonzerejének fokozására a befektetők körében, s így elengedhetetlen Magyarország globális versenyképességének növeléséhez.

A Stratégiai Munkaterv a következő területeket érinti:

- a. Szabályozási környezet
- b. Adózás
- c. Beszállítói lánc és regionális fejlesztés
- d. Közigazgatás hatékonysága
- e. Jó gyakorlatok a vállalatirányításban és a megfelelésben

Az Amerikai Kereskedelmi Kamara igazgatótanácsának üzenete

*“Ha gyorsan akarsz menni, menj egyedül.
Ha messzire akarsz jutni, menj együtt másokkal!”
(Afrikai közmondás)*

KEDVES OLVASÓ!

Amikor 2020 elején megkezdtük a 2021-2025. évre szóló stratégiai munkaterv előkészítését, gazdasági szempontból nem számítottunk könnyű menetre; ám a jelenlegi körülmények jócskán meghaladták legvadabb elképzeléseinket is.

Az éppen zajló világválság és az azt követő gazdasági helyreállítási erőfeszítések közepette rendkívül bizonytalan időket élünk. A világ-gazdasági környezet csupán néhány hét alatt gyökerestül átalakult, és minden érdekelt fél kénytelen volt alkalmazkodni az új, bizonytalan körülményekhez. Miközben mindenki tanulja, mi az „új normális”, a sikerhez elengedhetetlen az együttműködés és az információcsere. Az AmCham továbbra is platformot biztosít az üzleti közösséget a fellendülés és növekedés felé vezetni kész szakemberek és vállalatok számára.

Ilyen bizonytalan időkben a legjobb arra összpontosítani, amiben biztosak vagyunk, és kontrollálni amit lehetséges, miközben előre is tekintünk. Küldetésünk megfogalmazásában törekszünk az ország versenyképességének javítására a tagságunk igényeinek és érdekeinek megfelelően – ezek alapján végezzük a kormányzatnál és egyéb érdekelt feleknél

működő döntéshozókkal folytatott munkánkat. A Stratégiai Munkaterv eme küldetésünket testesíti meg.

Azokat az amerikai, nemzetközi és magyar vállalkozásokat képviseljük, amelyek gazdaságunk mozgatórugói. Azért dolgozunk, hogy e vállalkozások képesek legyenek (újra)befektetni, foglalkoztatni, növekedni és sikeresek lehessenek. A tagvállalataink vezető gazdasági szerepének elősegítéséhez szükséges szakpolitikákért és szabályozásokért dolgozunk.

Bízunk abban, hogy az országunk és a tágabb régióink megerősödve kerül ki e nagy kihívást jelentő korszakból, és ebben a vállalatok is vezető szerepet viselhetnek. Kormányzati partnereink a fellendülés és növekedés feltételeinek megteremtésével létfontosságú szerepet töltenek be a folyamatban. Döntéseik jelentős hatással lesznek a kilábalás gyorsaságára és fenntarthatóságára, a mi feladatunk pedig az, hogy hozzájáruljunk a szükséges lépések megtételéhez, miközben tagságunkat és az üzleti közösséget képviseljük.

Az üzleti és kormányzati szférák együttműködése hozhatja el a lehetőségeket és a növekedés korát, továbbá segítséget nyújthat az embereknek életük újjáépítésében az elkövetkező hónapokban, években.



Okos növekedés

MAGYARORSZÁG JÖVŐBENI SIKERÉNEK ÉRDEKÉBEN ELENEDHETETLEN EGY TÁMOGATÓ ÖKOSZISZTÉMA MEGERŐSÍTÉSE, A DIGITÁLIS ÁTALAKULÁS, AZ INNOVÁCIÓ ÉS A K+F, ILLETVE A TERMELÉKENYSÉG ÖSZTÖNZÉSE ÉS NÖVELÉSE, VALAMINT A FENNTARTHATÓ GAZDASÁG ÁLTAL KÍNÁLT LEHETŐSÉGEK MAXIMALIZÁLÁSA.

A. DIGITALIZÁCIÓ

Magyarország az Európai Unión belül az egyik leginkább élénjáró állam a háztartások ultragyors szélessávú, 4G lefedettsége és 5G felkészültsége tekintetében. Az ország átfogó digitális infrastruktúrája és a KKV-k digitális felkészültsége azonban Európa többsége mögött elmarad. Az Európai Bizottság 2020. évi digitális gazdaság és társadalom indexében (DESI) Magyarország 48 pontot szerzett, szemben az európai átlagos 53 ponttal*. Magyarország DESI-indexen betöltött helyezésének tendenciáját vizsgálva látható, hogy relatív helyzetünk fenntartása folyamatos erőfeszítést igényel, mivel a digitalizáció egy rendkívül erősen versengő, gyorsan mozgó terület, így komoly teendők vannak a digitális közszolgáltatások, illetve a digitális technológia integrációja terén.

* A Digitális Gazdaság és Társadalom Index (DESI), egy öt komponens (hálózati összekapcsoltság, humán tőke, internetes szolgáltatások használata, digitális közszolgáltatások) súlyozott összegén alapuló kompozit index, amely összegzi az Európa digitális teljesítményére nézve releváns mutatókat és nyomon követi az uniós tagállamok digitális versenyképességének fejlődését.

Úgy hisszük, hogy a jól felépített digitális infrastruktúra mellett a digitális kompetenciával rendelkező munkaerő is előfeltétele a nagy hozzáadott értéket képviselő iparágak bevonzásának. A magyar munkaerő digitális kompetenciája jelenleg elmarad az európai átlagtól. Fokozott figyelemmel követjük a kapcsolódó kormányzati stratégiákat, és gyors fellépést szorgalmazunk a lendület megtartása érdekében.

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- A **képességeket kibontakoztató gazdasági és jogszabályi környezet**, amely lehetővé teszi, hogy a magyar cégek képessé váljanak a digitális korszak által kínált komparatív előnyök kiaknázására egy támogató ökoszisztémában.
- A **digitális kompetenciák és készségek fejlesztése** a 2016-ban elindított digitális oktatási stratégiának, illetve azonos szellemben megalkotandó későbbi stratégiáknak megfelelően. Támogatjuk egy digitális készség- és kompetenciaminimum kidolgozását az általános és középiskolákban, valamint a felsőoktatásban tanulók részére, illetve a célorientált felnőttképzési programok nagyobb támogatását.
- A **digitális közszolgáltatások minőségének, összekapcsolhatóságának fejlesztését és használatuk mértékének** növelése.

- A **digitális egyenlőtlenségek csökkentése** a kevésbé fejlett területekben, különös tekintettel az eszközökre és az infrastruktúrára. Az **e-kereskedelem részesedésének** további növelése és az olyan **e-üzleti technológiák átvétele** – különös hangsúlyt fektetve a KKV-kre –, mint a big data, a felhőtechnológiák vagy a közösségi médiás eszközök. Kiállunk a KKV-k digitalizálását támogató célorientált, egyszerűsített, együttműködésen alapuló programok mellett.
- **Nyílt adatpolitika**, amely hozzáférést biztosít a cégek – különösen a startup cégek – számára a nemzeti adatvagyonhoz, és amelyről úgy hisszük, pozitív politikai, társadalmi, környezeti és gazdasági hatással lehet az országra.
- **Fokozott kiber- és adatbiztonság**, a szabályozás és szabványok hatásos harmonizálásával, az állami és magánszektor partnerségében, valamint globális együttműködésben megvalósítva.

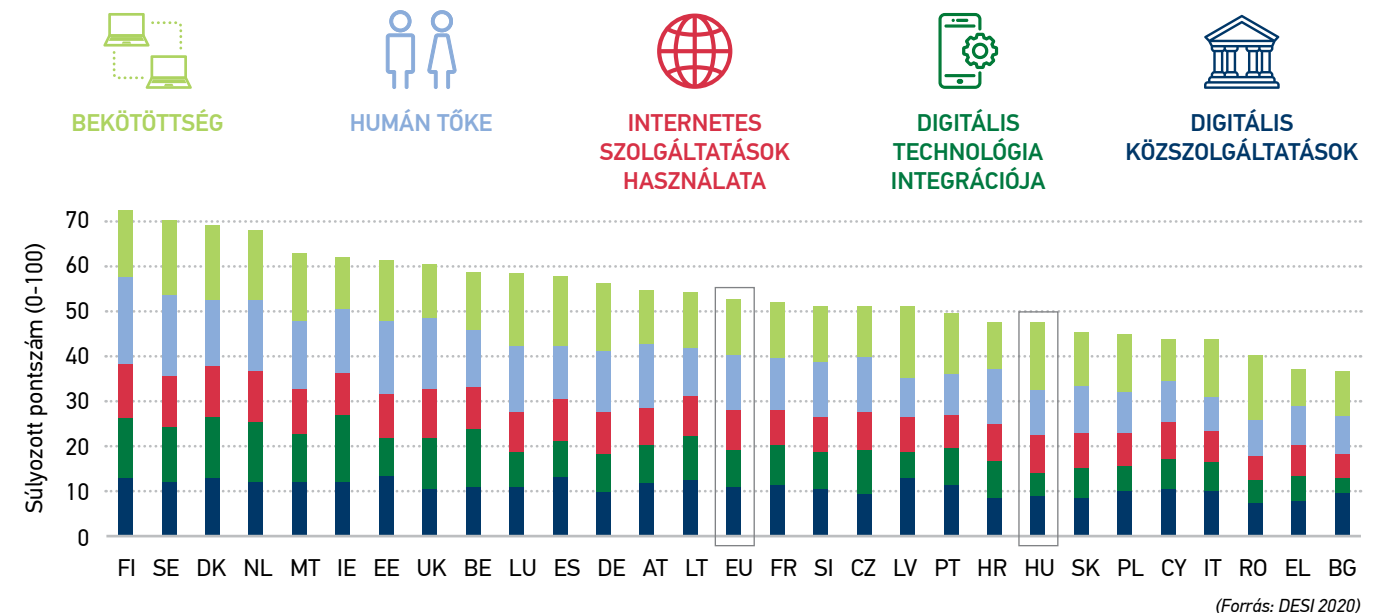
- A **távgyógyászati megoldások** továbbfejlesztése és terjesztése a klinikai ellátásban.

B. INNOVÁCIÓ ÉS KUTATÁS-FEJLESZTÉS

Az innováció több, mint csupán technológiai fejlesztés. Sokkal inkább egy olyan szemlélet és gondolkodásmód, melyet ösztönöz a támogató környezet és mely célja a folyamatok javítása és a termelékenység növelése. E tágabb értelemben az innováció mértékét nem csupán az innovátorok kockázatvállalási hajlandósága és problémamegoldó képessége, hanem a digitalizáció szintje, a megfelelő munkaerő és az általános üzleti környezet határozza meg. Ezért úgy hisszük, hogy valódi innovációhoz támogató környezetre van szükség.

Az AmCham üdvözlí a tényt, hogy Magyarország GDP-jében növekvő arányt képviselnek a K+F ráfordítások – 0,4% növekedés 2010 óta – valamint, hogy a kormányzat támogatja annak további, gyorsuló

DIGITÁLIS GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM INDEX (DESI)



növelését az „Invented in Hungary” paradigmájának megfelelően. Mindemellett Magyarország elmarad az OECD 2,37 százalékos átlagától, mivel az OECD adatai szerint 2019-ben az ország K+F kiadásai a GDP csupán 1,5 százalékát tették ki. Az évente bejegyzett új szabadalmak száma is elmarad a V4 és az EU átlagától, ez az emelkedő K+F kiadások dacára is az erőforrások kevésbé hatékony elosztására utal.

A Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) globális innovációs indexének 2020. évi átfogó rangsorában Magyarország 39 európai ország közül a 22. helyen állt. Konkrét szakterületeken – mint például a tudományos és kutatási publikációk minősége – az ország a lista alsó részén található. Az AmCham korábbi érdekképviseleti erőfeszítéseinek megfelelően a kormányzat egyértelműsítette, hogy az egyetemeken létrejövő innováció vitán felül az egyetem tulajdonát képezi, ez jelenleg hét kiválasztott intézménynél valósul meg. Nem került azonban meghatározásra, hogy az egyetemek hogyan gazdálkodjanak e szellemi tulajdonnal, így a helyes gyakorlat kialakítása még várat magára.

Magyarország innovációs központként elérhető sikere az erős, világszinten tiszteletnek örvendő egyetemi alap- és alkalmazott kutatási kapacitáson és a kutatás intenzitásán alapul. Az ország csak e stabil háttér megőrzésével és hírnevének javításával tud innovációs kapacitásokat bevonni és tartósan megtartani. Ezen folyamatnak kulcsfontosságú eleme az eredményes egyetemi és vállalati (kis és nagy, ipari és feltalálói) együttműködések támogatása.

Ugyancsak az egyetemi-iparági együttműködés szintjét méri a Globális Versenyképességi Index innovációs jelentésének az „érdekcsoportok együttműködését” mérő mutatója is, amelyen Magyarország az elmúlt években gyenge helyezéseket ért el, nagyban hozzájárulva hazánk kedvezőtlen összesített rangsorolásához.

Az adatok tanúsága szerint nagy kihívást jelent az innováció fejlesztése és a fenntartható környezet kialakítása. E két tényezőt csak a képzett munkaerő és a tőke együttes vonzásával lehet elérni.

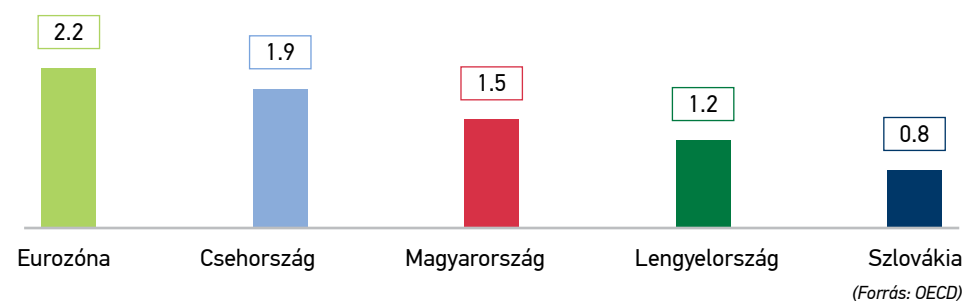
Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- A gazdaság magasabb hozzáadott értéket képviselő szintre történő átalakítása célzott makrogazdasági politika és megfe-

lő ösztönzők segítségével. Szorgalmazzuk az Európai Unió és EU-konform állami támogatások felhasználását a támogatások növelésére, amelyek segítségével a magyar piacra lehet vonzani és a továbbiakban támogatni az innovatív cégeket és megoldásokat. Ezeket a programokat a magántőke számára vonzó intézkedésekkel kellene ötvözni.

- **Erősebb helyi innovációs ökoszisztéma** kiépítése átlátható együttműködési keretrendszerben, a nagyvállalatok, a KKV-k és a tudományos területek közötti innovációs, valamint kis és nagy stratégiai K+F projekteken folytatott együttműködés érdemi fejlesztése érdekében, tiszta és **egyértelmű szellemi tulajdonjogi helyzet** mellett. Az AmCham támogatja egy olyan ösztönző innovációs környezet létrehozását, amelyben az egyetemek megőrizhetik magas szintű tudományos céljait, szoros együttműködést alakíthatnak ki és tarthatnak fenn a vonatkozó ágazati szereplőkkel, és üzleti tevékenységükben is sikeressé válhatnak.
- Támogatjuk, hogy a tudományos közösség **határozza meg a szellemi tulajdonjogi kezelésének világos keretét védő és erősítő jó gyakorlatokat**. A magyar tudományos szektor kizárólag e fontos kérdés megoldásával válhat világszínvonalúvá.
- A **szellemi tulajdon legjobb hasznosítási és átadási** módjára, szabályozására, a szellemi tulajdon értékelésének kezelésére és egyéb kapcsolódó ügyekre vonatkozó szakpolitikai témákra vonatkozó javaslatok kidolgozása.
- Az **egyetemi kutatások befektetőkkel történő továbbfejlesztésének és a szellemi tulajdon vállalati szektornak történő licenciába adásának** előmozdítása a szellemi tulajdon kezelésére vonatkozó jó gyakorlat megfelelő és pontos meghatározásával.
- **Piacorientált alkalmazott kutatás-fejlesztés mellett a világszínvonalú alapkutatás ösztönzése, mivel ezek** kulcsszerepet játszanak abban, hogy Magyarország, mint innovációs központ hírnevét javítsák. Ugyanígy kritikus fontosságú a nemzetközi hálózatok kiépítése, a kutatási teljesítmények jobb kezelése és a

A K+F KIADÁSOK A GDP SZÁZALÉKOS ARÁNYÁBAN (2018)



magánszektor és a tudományos élet szereplői közötti folyamatos párbeszéd ösztönzése. Az egyetemi finanszírozásban nem csak az oktatásra, hanem a kutatásra is elegendő forrást kell rendelkezésre bocsátani, alkalmazott és alapkutatásra egyaránt. Fontos továbbá az alapkutatás eredményeit kivinni a piacra, hogy el lehessen mozdulni a magasabb hozzáadott értéket képviselő szolgáltatások és munkakörnyezet irányába. Úgy hisszük, támogatni kell a kutatási eredmények terméké alakítását.

- A **határokon** (V4 országokba vagy még messzebb) **átnyúló K+F ösztöndíjak** felgyorsíthatják a tudásmegosztást és az innovációt. Úgy látjuk, hogy ez Európa-szerte szolgálhat kutatóink, dolgozóink és oktatási rendszerünk erejének és képességeinek bemutatására.
- A **magas hozzáadott értéket képviselő K+F projektek** ösztönzése olyan **stratégiai iparágakban**, mint az autóipar, az egészségügy vagy a zöld technológiák. Úgy hisszük, hogy a növekedést gyorsíthatják e fókuszált erőfeszítések.
- **Az adat erejének (power of data) felszabadítása az innováció fellendítésére**, melyben a siker a testreszabhatóság alapján lenne mérhető, például az egészségügyi szektorban.

* McKinsey & Company: *Flying start - Powering up Hungary for a decade of growth*, 2020

C. TERMELÉKENYSÉG

Az egy főre eső GDP növelésének leghatásosabb módja a termelékenység fokozása.

Ahogy a mennyiségi növekedés – konkrétan a foglalkoztatottak száma – elér egy határt, a fejlődés fenntartásához a minőségi tényezőkre kell összpontosítani. Az Európai Központi Bank előrejelzései szerint, ha az egy dolgozóra eső kibocsátás, a strukturális munkanélküliség és a munkaerő részvétele az aktuális szinten marad, a népesség öregedése az egy főre eső jövedelemre eső kibocsátás erőteljes visszaesését fogja eredményezni. Úgy hisszük, hogy a termelékenység növeléséhez, a munkaerő ki nem használt potenciáljának felszabadításához és ezzel az egy főre eső jövedelem stagnálásának elkerüléséhez a monetáris és fiskális politikának egyaránt tágabb mozgásteret biztosító strukturális reformokra van szükség.

A magyar gazdaság utóbbi években látott GDP-növekedését elsősorban a termelékenység és a foglalkoztatás növekedése vezrelte. Magyarország termelékenységét közelebbről vizsgálva azt látjuk, hogy a legtöbb szektorban javulásnak indult a termelékenység, visszaesés csupán a gyártó iparágakban, különösen a gépek és berendezések gyártásában, valamint az energiaszektorban volt tapasztalható*. A V4-országokhoz és az eurozónához képest Magyarország a fejlődés és javulás lehetőségét mutatja. A termelékenység szintjét a többi V4-orszáéhoz igazítva Magyarország GDP-je 28 százalékkal bővülne. A legnagyobb lehetőséget az épi-

tőipar és az ingatlanszektor kínálhatja, ami a javulásból 22 százalékot tenne ki, míg a kiskereskedelem 18 százalékot. A potenciál még inkább növekedne, ha az eurozóna átlagához képest mért ollót zárni lehetne. Magyarország a K+F kiadások GDP-hez hasonlított arányával, az innováció szintjével, az egyre kvalifikáltabb munkaerővel és a jól fejlett KKV beszállítói bázis mellett a nagyvállalatok jelenlétével mérhető teljes tényezőtermelékenység (TFP) tekintetében elmarad.

Végül Magyarországnak a közepes jövedelmi csapda - a növekedés potenciális stagnálásának - elkerülése érdekében szükséges a termelékenységre összpontosítania. Az alacsony munkaerőköltség és a külföldi technológiák imitálása által kínált előnyök eltűnhetnek, amikor az ország eléri a középső és felső-középső jövedelmi szintet. A kiutat a globális értékláncban való feljebb lépés jelentheti a magasabb hozzáadott értéket képviselő üzleti folyamatok felé, valamint a helyi beszállítói lánc jobb integrációja, és a munkaerő oktatással és képzéssel történő fejlesztése.

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- A fejlett gazdaságokban megjelenő termelékenységi kihívás kezelése szempontjából lényeges a **beruházások növelése**. Ugyanakkor az összes tényező termelékenységének fellendítéséhez szükség van az ilyen erőforrások - köztük az uniós források - **hatékony allokálására**. Ezért a magyar gazdaság minden szintjén bátorítjuk az innovációba és kutatás-fejlesztésbe, a folyamatoptimalizálásba, a technológiába, gépekbe és berendezésekbe eszközlezendő beruházást.
- A KKV-k termelékenysége világszerte alacsonyabb a nagyvállalatokénál, azonban Magyarországon ez az eltérés a világátlagnál nagyobb. Úgy hisszük, hogy a diverzifikált gazdaság és munkaerő érdekében **erős, versenyképes KKV-kra** van szükség. Ezért lényeges a középszektor megerősítése, különös tekintettel a regionális vagy globális multinacionális társaságok Magyarországról induló növekedési lehetőségének megteremtésére.
- Olyan általános üzleti környezet mellett állunk ki, amely lehetővé teszi a **Magyarországon működő vállalati központok számá-**

nak növelését, azok működésének az összetettebb munkakörök és folyamatok révén feljebb mozdítását az értékláncban, ami egyben a termelékenységüket is növeli.

- A termelékenység központi témája emellett az **innováció és az oktatás**, mely témákat bővebben részletezzük a 7-9. és 5-17. oldalakon.

D. FENNTARTHATÓSÁG

Álláspontunk szerint ahhoz, hogy Magyarország okos, az erőforrásokat hatékonyan hasznosító, versenyképes gazdasággá váljon, a gazdaságpolitika sarokkövévé kell tennie a fenntarthatóságot, mivel a világos és egyértelmű fenntarthatósági intézkedéseket felmutatni nem tudó országok és vállalkozások hosszútávon versenyhátrányba kerülnek.

A fenntartható gazdasági fejlődés szempontjából létfontosságúnak tartjuk, hogy a magyar szabályozórendszer kövesse az ENSZ 2030. évi fenntartható fejlődési keretrendszerét, arra ösztönözze az üzleti szektort, hogy innovatív termékekkel és szolgáltatásokkal hosszútávú értéket hozzon létre a negatív külső gazdasági és környezeti hatások minimalizálása mellett. A fenntarthatóság kulcsa a folyamatos megújulás, amely az összes érdekelt felet bevonó, megfelelő, átlátható szabályozási környezetet igényel.

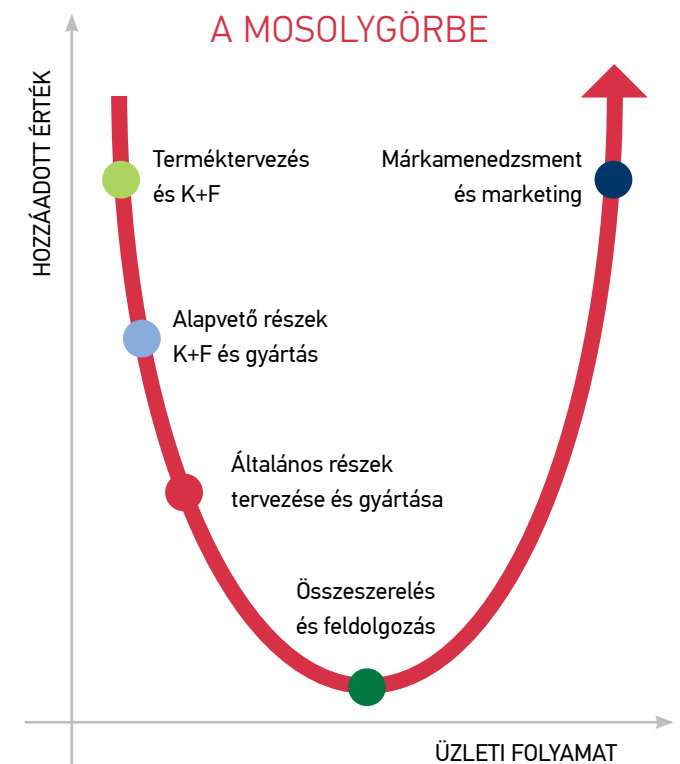
E folyamat egy lényeges, kulcsszerepet játszó hajtóereje a döntéshozók személyes elkötelezettsége. Abban az esetben, ha a kormányzat és a piacvezető társaságok elköteleződnek a fenntartható működés mellett, a beszállítói rétegnek is ebbe az irányba kell elmozdulnia. A megváltozó ügyféligényekkel együtt a tágabb piac is követni fogja az elmozdulást. Vállalati szempontból a fenntarthatóság valódi üzletfejlesztési kérdéssé vált, melynek során a környezeti, az ügyfél- és munkavállalói igényekre is kell összpontosítani. A vállalatoknak minden szektorban nyitottnak kell lenniük a fenntartható üzleti modellekre.

A fenntarthatóság a zöldenergiától és infrastruktúrától a jogállamon át az oktatásig számos területet felölelő összetett problémakör. Úgy véljük, hogy ez a stratégiai munkaterv egészét átható iránymutató alapelv önmagában is kiemelt érdemlő stratégiai terület.

A leginkább stratégiai és legsürgetőbb kérdések esetén is, mint a fenntartható finanszírozással támogatott környezetvédelem, a karbonsemlegesség, az oktatás és egészségügy kihívásai, a hosszútávú, konszenzuson alapuló és politikai ciklusokon átívelő megoldásokban hiszünk, melyeket az összes érintett fél bevonásával történő egyeztetés előz meg.

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- Hosszútávon a stabil gazdaság záloga az **időtálló oktatási és egészségügyi rendszer**.
- A Magyarország számára az Európai Zöld Megállapodásnak (EU Green Deal) – az **EU nettó zero üvegházhatásúgáz-kibocsátási stratégiájának** – megfelelően 2050-re kitűzött klímasemlegességi célja óriási potenciált jelent az ország számára. Úgy véljük, hogy ezt a célt átlátható módon, a tiszta és megújuló erőforrásokra összpontosítva kell megvalósítani, egyértelmű mérföldkövek meghatározásával, minden érdekelt fél bevonásával.
- A kormányzatnak **proaktívan kell ösztönöznie és támogatnia az okos és zöld beruházásokat**, illetve a tágabb beruházás-ösztönzésben is lehetőleg tegye ezen a szempontokat horizontális előfeltétellé.
- A fenntarthatóság ugrásszerű fejlesztése érdekében úgy hisszük, támogatni és ösztönözni kell az **új technológiákat és a fenntartható megoldásokat** – pl. fenntartható termékpolitika, termékek körforgásos megtervezése –, valamint a **diszruptív innovációt**.
- Úgy hisszük, az **adórendszernek tükröznie kell a fenntarthatósági célokat**, mint például a munkaerőt terhelő adók károsanyag-kibocsátás alapúra történő áttérítése, vagy például az ÁFA bio terményeket támogató, célzottabb alkalmazása révén.
- Szükséges egy, különösen az olyan erőforrás-intenzív szektorokra összpontosító **körforgásos gazdasági cselekvési terv**, mint a textil-, építőipar, az elektronikai ágazat és a műanyaggyártás.



gyártás. Bátorítjuk a kormányt, hogy ösztönözze a vállalkozásokat a termékek életciklusát meghosszabbító, újrahasznosítható, tartós és javítható fejlesztések bevezetésére.

- Az **állampolgárok egészségének és jó közérzetének** védelme a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben több érdekelt fél fellépését igényli, e téren fokozott egyeztetést és egyértelmű stratégiát szorgalmazunk.
- A **fenntartható koncepciókat közkinccsé tévő, illetve a fenntartható okos, zöld, körforgásos gazdaságra irányuló koncepciók kidolgozását megfelelően ösztönző tudományos intézmények megfelelő finanszírozása**.



Humán tőke

A HATÉKONY ÉS TÁMOGATÓ MUNKAERŐ-PIACI SZABÁLYOZÁS, VALAMINT A JÓL KÉPZETT ÉS ALKALMAS MUNKAERŐ MEGLÉTE LÉTFONTOS-SÁGÚ A VÁLLALKOZÁSOK BŐVÜLÉSÉHEZ ÉS EGY VILÁGSZINTEN VERSENYKÉPES NEMZETGAZDASÁG FELÉPÍTÉSÉHEZ.

A. MUNKAERŐ ÉS FOGLALKOZTATÁS

Magyarországon a beruházások és a vállalkozások növekedése szempontjából az elsődleges kihívást a képzett munkaerő rendelkezésre állása jelenti. Az elmúlt évtizedben Magyarországon jelentősen, a 15–64 éves korcsoportban 55 százalékról 70 százalékra bővült a foglalkoztatás mértéke az Eurostat 2019-es adatai szerint. E növekmény több mint fele a gyártásban, az építőiparban és az ingatlanszektorban jelentkezett. A magánszektor álláshelyeinek bővülésével az állami szektor álláshelyeinek száma visszaesett. Ez az elmozdulás hatékonyabbá tette a munkaerőpiacot, mivel a magánszektorban általában magasabbak mind a bérek, mind pedig a termelékenység. A COVID-19 világjárvány ezt a trendet – legalábbis időlegesen – megfordította.

Miközben a munkanélküliségi ráta viszonylag alacsony és a foglalkoztatás aránya jelentősen nőtt, még vannak olyan intézkedések, amelyek hozzájárulhatnak a magyarországi munkaerő-piaci kínálat kiszélesítéséhez, mivel az ország továbbra is jelentős munkaerő-tartalékkal rendelkezik. A teljes munkaerő-állományt a teljes népességgel összevető aktivitási rátákat vizsgálva Magyarország mintegy 200 000 fős munkaerő-tartalékkal rendelkezik*. Ez a csoport átképzést igényel, rugalmas és atipikus foglalkoztatási

lehetőségekre van szükségük, különösen a COVID-19 által megnövelt távmunkás lehetőségek fényében. Más EU-tagországokhoz képest Magyarországon rendkívül alacsony, még a V4-országokétól is elmarad a részmunkaidős foglalkoztatás aránya. Emellett 2019-ben mintegy 28 ezerrel több magyar dolgozott más országokban, mint ahány külföldi dolgozott Magyarországon.

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- **Rugalmasabb, támogatóbb és naprakész szabályozási környezet,** amely lehetővé teszi az **atipikus foglalkoztatás ösztönzőinek** bevezetését, mint pl. a távmunka, részmunkaidős vagy kollaboratív munkavégzés, munkahely-megosztás, munkavállaló-megosztás, munkaerő-kölcsönzés vagy az iskolaszövetkezetekben zajló foglalkoztatás. Ez fellendítheti többek között a fiatalabb generációk, az 50 feletti generáció, a nők és a megváltozott munkaképességű munkavállalók munkaerő-piaci részvételét. Úgy hisszük, a digitalizáció fokozódó igényt gerjeszt az új, rugalmas foglalkoztatási konstrukciók felfedezése és bővítése iránt, ezen a járványhelyzet még inkább gyorsít. Az Amerikai Kereskedelmi Kamara bátorítja a frissen végzettek bevonására, valamint a harmadik országok magasan képzett munkavállalóinak foglalkoztatásba vételének elősegítésére vonatkozó témákról folytatott párbeszédet.
- **A magasan képzett niche-szakértő,** nyelveket ismerő, STEM vagy digitalizáció területére vonatkozó végzettséggel rendelkező

* McKinsey & Company: Flying start – Powering up Hungary for a decade of growth, 2020

munkaerő bővülését eredményező oktatás és képzés. Létfonosságú továbbá a **jól képzett fizikai munkaerő állomány** képzése is, mivel jelenleg a foglalkoztatási spektrum mindkét végén munkaerő-piaci hiány mutatkozik.

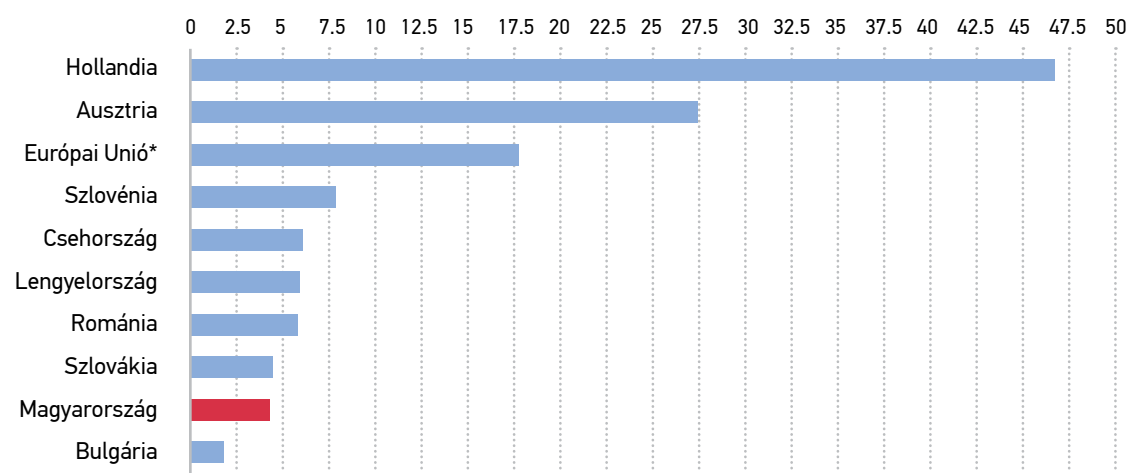
- Továbbra is prioritást élvez az a feladat, hogy **Magyarország vonzó munkáltatói márkává váljon**, ezért az AmCham támogatja azon tagjait, amelyek a fiatalabb és idősebb generációk igényeire egyaránt figyelve készítik elő és alakítják át munkahelyeiket, és mindkét csoportnak vonzó karrierlehetőséget és értékes munkahelyeket biztosítanak. Miközben továbbra is cél a tehetséges munkaerő Magyarországon tartása, a kormányzati és vállalati szektor közötti együttműködésre van szükség ahhoz, hogy a külföldön végző, dolgozó vagy tanuló magyarokat visszacsábítsuk Magyarországra. E célból az Amerikai Kereskedelmi Kamara kiáll a meglévő adminisztratív akadályok felszámolása, a külföldön tanulókkal vagy dolgozókkal történő hatékonyabb információmegosztás mellett.

- A **mentális és fizikai egészség** feltétele a versenyképes munkaerő megteremtésének, ezért az AmCham támogatja a várható egészséges élettartam növekedéséhez vezető proaktív egészségmenedzsment elvét. Úgy hisszük, hogy a kormányzatnak meg kell teremtenie a munkavállalók egészségügyi szolgáltatásainak finanszírozására buzdító vállalati ösztönzőket. Bátorítjuk és ösztönözzük a mentális és fizikai egészségtudatosságot fokozó programokat, amelyek közül sokat tagvállalataink működtetnek.
- A **munkavállalók mobilitásának** és a magyar munkaerőpiac rugalmasságának **fokozása** bérakadás-programok ösztönzésével és a munkaerő mobilitását ösztönző formák megtalálásával.

B. ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS (FELNŐTTOKTATÁS)

A mai folytonosan változó környezetben a versenyképes munkaerő alapja az élethosszig tartó tanulás és az alkalmazkodóképesség. A tudásalapú gazdaság gyors ütemét tekintve a szervezetek is a munkavállalói fejlődés központi elemének tekintik az élethosszig tartó tanulást.

A RÉSZMUNKAI DŐS FOGLALKOZTATÁS MÉRTÉKE EGYES EU-TAGORSZÁGOKBAN (2019)



* 27 ország (2020-ból)

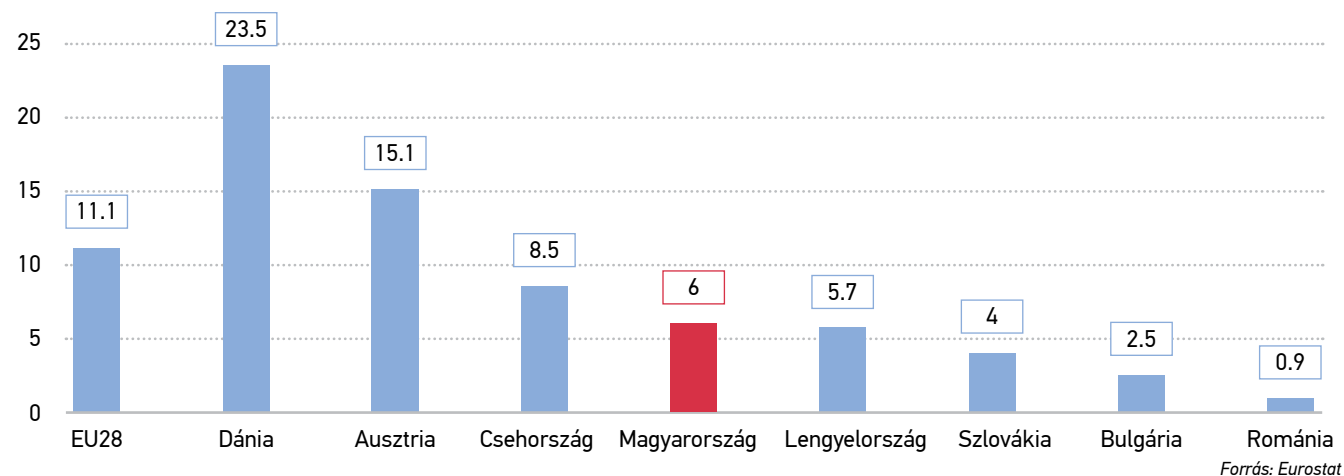
Forrás: Eurostat

Az Amerikai Kereskedelmi Kamara üdvözlí Magyarország részvételét az OECD Felnőtt készségek felmérésében (A felnőtt kompetenciák nemzetközi felmérési programja, PIAAC). A kutatás a felnőttek kulcsfontosságú információ-feldolgozási ismereteit méri fel, ami releváns adatokkal szolgál a célzott felnőttképzési programok tervezéséhez. A magyarországi felnőttek átlagosan jócskán az OECD átlaga felett teljesítenek számolási készségekben, azonban írás-olvasás terén enyhén elmaradnak az átlagtól. Érdekes módon a magyarországi „magasan képzett felnőttek” teljesítménye mindkét területen jóval meghaladja az OECD átlagát.

Az Eurostat adatai szerint Magyarország Európa nagy részénél rosszabbul teljesített a - 25-64 éves felnőttek oktatásban és képzésben történő részvételeként meghatározott - felnőttképzésben való részvétel százalékos mértékét tekintve, hiszen a 11 százalékos uniós átlaghoz képest 6 százalékot ért el.

A felnőttképzésben Magyarország jelentős előrelépést tett, hiszen az elmúlt tíz év során egy teljes szektor alakult ki ezen képzésekre. Míg a rendszer egyes területeken jól teljesített, bizonyos területek a nem hatékony elosztás miatt alulfinanszírozottak maradtak.

25-64 ÉVES FELNŐTTEK RÉSZVÉTELE A TANULÁSBAN (2018) (%)

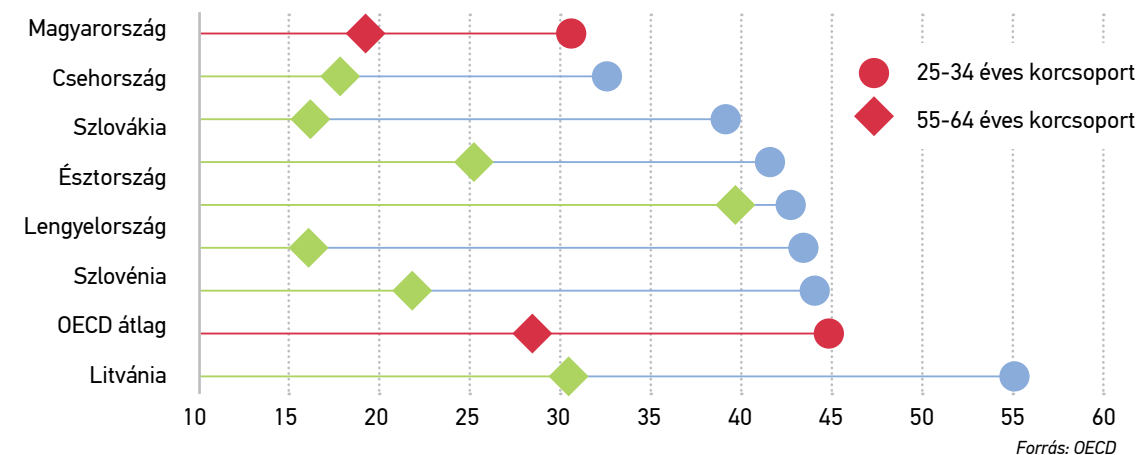


Ennek központi oka, hogy Magyarországon az ilyen rendszerek teljesítményét nem kimeneti, hanem bemeneti alapon mérik.

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- **A hozzáállást formáló és motivációs kampányok** segítségével már fiatal kortól kezdve, az oktatási rendszerbe ágyazva fel kell hívni a közfigyelmet a készségbeli hiányosságokra (skill gap) és a kapcsolódó felnőttképzési programokra. Az élethosszig tartó tanulás az egyénnel kezdődik, ennél fogva sikeressége a végső soron az egyének személyes hozzáállásán múlik.
- **A jelenleg nem hatékony területek korrekciója a felnőttképzésben** a kimeneti pontokra (output) irányított figyelemmel, és a képzések aktuális piaci trendekkel való harmonizálásával. Az AmCham bátorítja az üzleti közösség és a döntéshozók közötti rendszeres párbeszédet az oktatási rendszer korrekciójának megkönnyítése érdekében.
- Fokozott erőfeszítések a **munkában töltött élet meghosszabbítására, a foglalkoztatási ráta emelésére és a termelékenység javítása** érdekében. A felnőttoktatási politika fő célkitűzéseinek

FELSŐFOKÚ VÉGZETTSÉGGEL RENDELKEZŐ LAKOSSÁG (KORCSOPORTONKÉNTI SZÁZALÉKOS ADAT) (2019)



szükséges lenne biztosítani a munkaerő rendelkezésre állását és kompetenciáját, oktatási lehetőséget a felnőtt népességnek, és a társadalmi kohézió támogatását.

- **Erősebb kompetenciák, nagyobb rugalmasság és agilitás** a munkaerő-állomány minden szintjén, különösen a KKV-knál és a fizikai dolgozók között. Mivel a munkaerőpiac sebesen változik, a munkavállalókkal szemben támasztott igény az új, még ismeretlen munkakörökhöz való alkalmazkodásra a készségek egyezésének hiányát (skill mismatch) hozza létre, s ez a munkaerő-állomány 40 százalékát érinti*. A fenntartható növekedés garantálása érdekében az egyének, a munkáltatók és a kormányzat közös feladata e trendre proaktívan felkészülni.
- A **digitális írástudásnak** prioritássá kell válnia a meglévő és a jövőbeni munkaerő-állomány számára, különös figyelemmel az átkép-

zésre és készségfrissítésre. Prioritást kell adni a hamarosan automatizálásra kerülő munkakörökben dolgozó munkavállalóknak.

- Az **idegennyelvi kompetenciákat** a felnőttképzésben is prioritásként kell kezelni.

C. OKTATÁS (ÁLTALÁNOS, KÖZÉPISKOLAI, SZAKISKOLAI, FELSŐOKTATÁS)

Az oktatás a nemzeti versenyképesség építésének alapvető követelménye. Ez különösen igaz a Magyarországhoz hasonló közepes jövedelmű ország esetében, amely már nem az alacsony munkabérekkel, hanem az innovatív, magasabb hozzáadott értéket képviselő termékekkel és szolgáltatásokkal kíván részt venni a versenyben. Ehhez az átmenethez a legtöbb vállalat létfontosságú szempontnak tekinti a képzett humán tőke rendelkezésre állását, amikor valamely üzletágának egy adott országba költöztetéséről dönt.

Úgy véljük, hogy az oktatási rendszernek alkalmazkodnia kell az új gazdaság kihívásaihoz. A Világgaazdasági Fórum szerint a következő évtizedben 133 millió teljesen új munkahely fog megjelenni. Már nyilvánvaló,

* Ember-Adat-Stratégia, Boston Consulting Group & Profession, 2020

hogy az új technológiák átvétele és a munkaerőpiac strukturális változásai miatt 75 millió munkahely szűnik meg. Bár nem lehet minden szakma jövőjét megjósolni, egyes képességek segíthetnek a sikeres jövőbeni pályáját biztosítani. Nagy lesz a kereslet a STEM (műszaki-reáltudományi) készségek – különösen az informatika és technológiai iparági alkalmazásokban –, valamint a pénzügyi és „soft” készségek iránt, amelyek nem automatizálhatók. Ide tartozik a kommunikáció és a konfliktus- és problémamegoldás, a kritikus gondolkodás és az innovációs készség.

Egy ilyen gyorsan változó környezetben a készségek és az agilitás elsőrendű fontosságú a fiatalabb generációk oktatásában – továbbá az előző fejezetben már ismertettek szerint a meglévő munkaerő-állomány készségeinek fejlesztésében. Úgy látjuk ezt a paradigmaváltást, a szabályalkotóknak és az tanároknak kell elindítania.

Az EU többi tagállamához képest Magyarország kevesebbet – és kevésbé hatékonyan – költ az oktatásra, az általános és középiskolai oktatás teljesítménye pedig elmarad a nemzetközi mérőszámoktól a nyelvismeret, a matematika és a természettudományok, továbbá olyan 21. századi készségek terén, mint a programozás, a digitális magabiztosság, valamint a problémamegoldás.

Végül fontos probléma, hogy a tanulók sokszor képesítés nélkül hagyják el az oktatási rendszert. Magyarország ebben rosszul áll, a Magyar Nemzeti Bank elemzése szerint kétszer annyi ilyen eset fordul elő, mint a többi V4-országban. A felsőoktatásba jelentkező hallgatók száma is az egyik legalacsonyabb az Unión belül.

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- A GDP nagyobb arányának oktatásra való fordítása, hatékonyabb allokáció, illetve egyértelmű és átlátható oktatási stratégia követése mellett, a fejlettebb EU-tagállamokhoz mért különbség felszámolása érdekében.
- A kompetencia- és készségalapú oktatás irányába történő átalakítás a magyar oktatás összes rétegében és szegmensében. A kulcskompetenciák - kommunikáció, nyelvi készségek, STEM, digitális kompetenciák vagy szociális készségek - elsajátítása lényeges ahhoz, hogy a munkavállalók lépést tudjanak tartani a folyton vál-

tozó munkaerő-piaci elvárásokkal. Az AmCham bátorítja az üzleti közösség és a döntéshozók közötti rendszeres párbeszédet az érdekelt felek között a releváns információk továbbítása, az oktatási rendszer korrekciójának megkönnyítése érdekében.

- Az idegennyelv-tanulás folyamatos ösztönzését – kiemelt hangsúlyt fektetve az angol, mint lingua franca oktatására - elsőrendű prioritássá kell tenni az oktatás összes szintjén, már fiatal gyermekkortól kezdve.
- Az általános digitális írástudás fellendítése a meglévő és a jövőbeni munkaerő-állomány iránti alapelvárás megemelésével. Ennek megfelelően támogatjuk a magyarországi digitálisan képzett munkaerő állományát bővítő intézkedéseket és programokat, a kormány digitális oktatási stratégiájának megfelelően.
- A STEM (természettudományok, technológia, mérnöki tudományok és matematika) tantárgyakban rejlik az új gazdaság sikerének kulcsa, ezért ezek elsajátítását már rendkívül fiatal kortól kezdve kiemelt fontossággal ösztönözni kell, ideértve a problémamegoldás, a kreatív gondolkodás és az elemző készségek rendszerszintű oktatását.
- A nemzetközi szabványokra és helyes gyakorlatokra építő fejlettebb, interdiszciplináris pedagógusképzési rendszer bevezetése. Felhívjuk a figyelmet a pedagógusok társadalmi presztízsének fontosságára, hiszen ők kulcsszerepet játszanak ebben az átalakulásban, és magasabb szintű szakmai és pénzügyi támogatásra van szükségük. Ugyanakkor úgy hisszük, hogy az oktatási módszertanban a legfrissebb digitális eszközöket és e-tanulási joggyakorlatokat beépítő reformot kell bevezetni.
- Céltzott, országos programok bevezetése az oktatási rendszert végzés előtt elhagyó tanulók százalékos arányának csökkentése érdekében.
- Globálisan versenyképesebb egyetemi oktatás, mely beépíti tantervébe a nemzetközi jó gyakorlatokat és merít a határokon átnyúló kutatás és oktatási hálózatok nyújtotta lehetőségekből. A rendszert úgy kell fejleszteni, hogy ösztönözze az egyetemeken és az ipar közötti együttműködést, a sikeresen működtetett Science Park projektek tanulságaira támaszkodva.

PISA NEMZETKÖZI TANULÓI ÉRTÉKELÉS EREDMÉNYEI (2018)

Pillanatkép a hallgatók teljesítményéről az olvasás, a matematika és a természettudományok területén

	OLVASÁS	MATEMATIKA	TUDOMÁNYOK
Észtország	523	523	530
Finnország	520	507	522
Lengyelország	512	516	511
Szlovénia	495	509	507
Csehország	490	499	497
OECD átlag	487	489	489
Ausztria	484	499	490
Magyarország	476	481	481
Szlovákia	458	486	464

Source: OECD

- Egy rendkívül átfogó életpálya-figyelő rendszerből származó adatokkal támogatott pályaaorientációs program kialakítása a középszintű és az egyetemi oktatásban.
- A magánszektor bevonásával és a magyar vállalkozók kifejezett sikerének előmozdításával támogatni kell a vállalkozó szellemet az egyetemi, a középszintű és felsőoktatási vezetők következő generációjának körében.
- A szakképzést az új gazdaság igényeivel kell harmonizálni. Ezért annak inkább a készségeken kell alapulnia, valamint legyen adaptálható és rugalmasabb.

D. NYÍLT VÁLLALATI KULTÚRA

Úgy hisszük, hogy az esélyegyenlőséget biztosító egészséges társadalom a társadalmi felelősségvállalást, a magas szintű üzleti etikát, az egyenlőséget, a sokszínűséget, a munkahelyi és általános társadalmi befogadást ösztönző és lehetővé tévő erőfeszítést igényel számos érdekelt féltől.

Büszkéek vagyunk arra, hogy az Amerikai Kereskedelmi Kamara tagjai nyílt, befogadó, ezekre az értékekre alapuló legjobb nemzetközi helyes gyakorlatokat beépítő vállalati kultúrában működnek.

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- Az etikus társadalmi felelősségvállalási, közösségi programok, a méltányos és egyenlő foglalkoztatási gyakorlatok folyamatos elismerése és láthatóságának biztosítása.
- A nemi egyenlőséget és a sokszínűséget érintő megítélés pozitív változásának előmozdítása szerepmodellek és inspiráló történetek bemutatásával.
- A szabályozási és kulturális akadályok felszámolása a kisebbségi csoportok esélyegyenlőségének garantálása érdekében.
- További lépések megtétele a versenyképes, értékalapú, fenntartható és etikus üzleti ökoszisztéma és vonzó magyarországi vállalati kultúra kiépítése érdekében.



Üzleti környezet

A KISZÁMÍTHATÓ, STABIL SZABÁLYOZÓI KÖRNYEZET, A VERSENYKÉPES ADÓRENDSZER, A KÖZIGAZGATÁS HATÉKONYSÁGA ÉS AZ ERŐSÖDŐ HELYI BESZÁLLÍTÓI BÁZIS LEHETŐSÉGET NYÚJT AZ ORSZÁG VONZEREJÉNEK NÖVELÉSÉRE A BEFEKTETŐK KÖRÉBEN, S ÍGY LÉTFONTOSSÁGÚ MAGYARORSZÁG GLOBÁLIS VERSENYKÉPESSÉGÉNEK NÖVELÉSÉHEZ.

A magyar gazdaság 2015-2019 között évente átlagosan 4,1 százalékkal bővült, gyorsabban, mint a térségben Csehország és Szlovákia, vagy az eurozóna egészének gazdaságai. Ebben az időszakban a magyarországi gazdasági növekedés üteme mintegy kétszerese volt az előző öt évben látottaknak. A beruházások az elmúlt években nagyobb mértékben járultak hozzá ehhez a GDP-növekedéshez (25%), mint az eurozóna legtöbb országában (21%).

A Világbank Doing Business 2020 jelentése szerint Magyarország 190 ország között az 52. helyen áll, kirívóan alacsony pontszámot kapott az építési engedélyezési és a villamosenergia-ellátás eljárását, időtartamát és költségét tekintve, ezeken a területeken a hatékonyabb működés megkönnyítené az üzleti tevékenységet és előkelőbb helyezést biztosítana.

Magyarország Európa egyik legnyitottabb gazdasága, amelyben az UNCTAD szerint a közvetlen külföldi befektetések állománya 2019-ben 97 milliárd euro körül állt, a GDP több mint 60 százalékát tette ki. A közvetlen külföldi befektetések beáramlása nemcsak töketöbbletet biztosít, de fokozza a termelékenységet és versenyképességet is, a magyar KKV szektorban pedig közvetetten multiplikátor hatást fejt ki. Az aktuális trendeket felismerve úgy hisszük, forduloponthoz értünk, így Magyarország

beruházás-ösztönzési stratégiájában a magas hozzáadott értéket képviselő tevékenységek és a technológia-intenzív beruházások Magyarországra vonzásának kell prioritást adni.

A járványhelyzetten túlra tekintve: amikor a fellendülés megkezdődik, Magyarországnak mintegy évi 4 százalékos növekedés elérésére van lehetősége - ez a bázis 2,2 százaléknak csaknem kétszerese - a megfelelő kezdeményezések révén, ideértve az első két fejezetben részletezett okos növekedési és humán tőkét illető megfontolásokat.

A. SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- A szabályozási környezet optimalizálása kulcsfontosságú minden növekedési stratégia megvalósításában, mivel minden növekedést szolgáló mechanizmusnak valamilyen módon kapcsolódnia kell a jogi struktúrákhoz.
- Az üzleti tevékenységek lehetőségeinek biztosításában fontos szerepet játszik a kiszámítható szabályozási keretrendszer, így egy stabil jogalkotási és igazságügyi rendszer.
- Az átláthatóságnak nagyobb hangsúlyt kell kapnia a szakpolitikák megalkotása és egyeztetése során, elegendő időt hagyva az érdekelt felekkel folytatott érdemi párbeszédre.

B. ADÓZÁS

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- Az adók számosságának csökkentése a magyar adórendszer versenyképességének fenntartása érdekében.
- Az adózási és adóigazgatási jogszabályok követése, véleményezése és javaslatok kidolgozása, megbízható párbeszéd és partnerkapcsolat folytatása a vonatkozó döntéshozókkal.
- Az adóigazgatás teljeskörű digitalizációja az e-adóbevallások körének kibővítésével.

C. BESZÁLLÍTÓI LÁNC ÉS REGIONÁLIS FEJLESZTÉS

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- A belföldi értékláncok fejlesztése az ellátás biztonságának fokozása érdekében.
- A KKV-k teljesítményének növelése úgy, hogy azok kereslet-központúbbá, agilissá, a költségek terén versenyképesebbé váljanak és a beszállítói láncban nagyobb működési rugalmasságot tanúsítsanak.
- A KKV-k digitalizálása, az Industry 4.0 képességeikbe történő beruházás támogatása, hogy a különböző iparágak számára stabil beszállítói háttérrel tudjanak nyújtani.
- A regionális egyenlőtlenségek csökkentése a növekedés előmozdítása érdekében, az elmaradott infrastruktúrájú területeken történő beruházás ösztönzése - különös súlyt fektetve a digitális felzárkózásra és a jobb munkalehetőségek létrehozására.
- Az olyan kiválósági területekre (pockets of excellence - PoE) való összpontosítás, amelyeken Magyarország globálisan is tud versenyezni, különösen a reáltudományok és technológia területén. Első lépésként azonosítani kell azokat a potenciális kiválósági területeket, ahol az ország teljesítménye az átlagosnál magasabb. A következő lépésben fel kell mérni, hogy az adott terület mennyiben képes hozzájárulni a regionális növekedéshez, végül pedig elemezni kell a lehetséges együttműködéseket és szinergiákat.

D. KÖZIGAZGATÁS HATÉKONYSÁGA

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- Áramvonalasabb, átláthatóbb, ügyfélközpontúbb és időérzékeny közigazgatási folyamatok általános gyakorlata.
- Az e-kormányzat beágyazottságának javítása, különös tekintettel annak növekvő elterjedtségére és elfogadására, valamint felhasználóbarát szolgáltatások és adatbázisok integrációjának tekintetében.
- Gyorsabb, hatékonyabb és olcsóbb eljárások az építési engedélyek kiadásának és a villamosenergia-hálózatra történő csatlakozás folyamataiban.

E. JÓ GYAKORLATOK A VÁLLALATIRÁNYÍTÁSBAN ÉS A MEGFELELÉSBEN

A versenyképesség kritikus pillére az üzleti, a kormányzati, a tudományos és a nonprofit szektorokban a bevált vállalatirányítási gyakorlatok ösztönzése, mivel az átláthatósági és megfelelési szempontok kulcsfontosságúak a magyarországi letelepedést mérlegelő külföldi beruházók döntéshozatalában, és a jól működő, hatékony belföldi ágazatok döntéshozói számára is.

Az alábbi tényezők fontosságát hangsúlyozzuk:

- Az etikai kódexek, és az összeférhetetlenségek jobb meghatározását szolgáló jó gyakorlatot jelentő normák szélesebb körű átvétele.
- A jogkövetési, a méltányos eljárási és a fenntartható irányítási rendek és normák egyértelműbb meghatározásainak és intézkedéseinek átvétele.
- A nagyobb mérvű üzleti és társadalmi bizalom biztosítása érdekében az adatvédelem és adatbiztonság finomítása.
- Egyetemeken és egyéb fórumokon a következő vezetői generáció körében a joggyakorlatok szorgalmazása.
- A bíróságok által elfogadott eltérő normák felszámolása és a társasági és alapítványi bírósági beadványok létrehozására, módosítására vagy változtatására vonatkozó szabályok egyértelműsítése.

Az Amerikai Kereskedelmi Kamara közösségének kötelezettségvállalásai

Közösségünk, mely több mint 320 tagvállalatot és sok száz döntéshozót számlál, felelős egy egészséges, fenntartható és versenyképes Magyarország formálásában. Ez csupán akkor érhető el, ha a kormánzatnak tett ajánlások mellett mi magunk is vállalunk kötelezettségeket. Az alábbiakban nem kimerítő jelleggel felsoroljuk az általunk képviselt tevékenységeket és értékeket, amelyekre a továbbiakban is törekedni fogunk.

I. A JÖVŐ GENERÁCIÓK OKTATÁSA

Időt és erőforrást fordítunk annak lehetővé tételére, hogy tudásunkat megosszuk az oktatási rendszerben tanulókkal, valamint tagjaink munkavállalóival. Az AmCham továbbá támogatja a tagjai által működtetett számos oktatási programot, és továbbra is rendszeres párbeszédet folytat az oktatásért és szakképzésért felelős kormányzati partnerekkel. Programjaink között szerepelnek többek között:

- Karrierorientációs program
- HR Akadémia
- Vállalatirányítási helyes gyakorlatról szóló esettanulmányok szimulációja
- Start Your Business program

Lehetővé tesszük továbbá a vállalatok aktív részvételét az oktatási intézményekkel folytatott együttműködési programokban, egyebek mellett a pénzügyi/digitális/fenntarthatósági tematikus hetekben és a külföldi egyetemre jelentkező hallgatók visszacsábítására irányuló programokban.

II. ELKÖTELEZETTSÉG A FENNTARTHATÓSÁG ÉS A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG MEGOLDÁSAINAK ELŐMOZDÍTÁSÁBAN

A fenntarthatóság egyik kulcsfontosságú hajtóereje a döntéshozók személyes elkötelezettsége, ezért a társadalmi mentalitás ilyen irányú változását megkönnyítő ismereteket és tudatosságot képviseljük és terjesztjük – és ebben már számos tagvállalatunk élen jár. A következő értékek mellett állunk ki:

- Korszerű, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdaság létrehozása.
- Az ország természetes erőforrás-állományának védelme, megóvása és jobb hasznosítása.
- Fenntartható fejlesztési célok megvalósítása és az új technológiákhoz és fenntartható megoldásokhoz megfelelő ösztönzők biztosítása.
- A környezetre, az üzleti közösségre és a társadalomra gyakorolt tartós pozitív hatást biztosító megoldások keresése.

III. JÓ GYAKORLATOK, FELELŐS ÜZLETI KULTÚRA ÉS ÁTLÁTHATÓSÁGI KEZDEMÉNYEZÉSEK ELŐMOZDÍTÁSA.

Büszkék vagyunk arra, hogy az Amerikai Kereskedelmi Kamara tagjai nyílt, befogadó, ezekre az értékekre alapuló legjobb nemzetközi gyakorlatokat beépítő vállalati kultúrában működnek. Továbbra is kiállunk a következők mellett:

- Példamutatás a társadalmi felelősségvállalás, az átláthatóság, a sokszínűség, a feddhetetlenség és a megfelelés jó gyakorlatában.

- A Vállalható Üzleti Kultúráért kezdeményezés tagjaként tudatos és értékalapú magyarországi üzleti kultúra előmozdítása és szorgalmazása.
- A HR protokollok újragondolása, hogy a munkaerő-felvétel és az előléptetés során mindenkinek egyenlő esélyeket biztosítsunk, a diszkriminációmentes szabályok végrehajtása mellett.
- Az adatvédelem és adatbiztonság szerves beépítése üzleti működésünkbe.
- További együttműködés külső partnerekkel a fogatékmal élők foglalkoztatásának előmozdítása, a munka és az élet egyensúlyának megteremtése, a családbarát vállalati környezet létrehozása érdekében.

IV. AZ EGYES ÁGAZATOKBAN VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS ÖSZTÖNZÉSE

A szinergiákban nagy erő rejlik, és látjuk, hogy amikor egyazon szektor hasonlóan gondolkodó üzleti vezetői párbeszédbe kezdenek, nagy jelen-

tőségű kezdeményezések alakulnak ki. Több ágazati munkacsoportnak biztosítunk platformot, amelyek a különféle programok és rendezvények révén jelentős pozitív hatást gyakorolnak saját ágazatukra. Jelenlegi Munkacsoportjaink a következő ágazati területeken működnek:

- Üzleti szolgáltatási szektor
- Amerikai pénzintézetek
- Elektronikai gyártók
- Egészségügy

V. AMCHAM ALAPÍTVÁNY

Továbbra is szorosan együttműködünk az AmCham Alapítvánnyal, melynek küldetése a szociális, mentális vagy fizikai támogatást igénylő gyermekek támogatása, az adományozó vállalkozások számára átlátható és etikus jótékonyossági szolgáltatások nyújtása, valamint a vállalatok társadalmi felelősségvállalásának és az önkéntesség elvének az ösztönzése a magyar üzleti kultúrában.

Módszertan és háttér

A Stratégiai Munkaterv tagjaink felső vezetői és a tágabb üzleti közösség megbeszélésein, valamint a releváns statisztikai adatokon és kutatásokon alapuló szellemi hozzájárulás összegzésével készült (a teljes forrásjegyzéket ld. a 14. oldalon). Tudományos publikáció helyett inkább a Magyarországon folytatott üzleti tevékenység szempontjából lényeges ötletek, trendek és elképzelések gyűjteményének szánjuk.

Első két Stratégiai Munkatervünk főleg a globális versenyképességi indexen (GCI), annak rangsorolási módszertanán alapul, az index 12 versenyképességi pillérére összpontosít. A Világgazdasági Fórum 2018-ban megváltoztatta a GCI módszertanát, mivel a korábban használatos mérőszámok erősen hagyatkoztak a felmérésalapú

(gyakran szubjektívként jellemzett) forrásokra, míg sok más mutató a kormányzatok által könnyen változtatható jogszabályokon alapult. Az új módszertan többet tartalmaz a (jóval objektívebbnek tartott) hivatalos statisztikai forrásokból származó adatokból, ellenben a versenyképesség egyéb, közvetlenül nem mérhető vetületeit figyelmen kívül hagyja. Bár a GCI keretrendszere változatlan, annak belső konfigurációja frissült.

A fentiek figyelembevételével – noha továbbra is szoros figyelemmel követi a GCI indexet –, az AmCham úgy döntött, hogy a jelen Stratégiai Munkatervben azt csupán háttéranyagként használja, módszertanát nem köti a korábbi szorossággal a mutatóhoz.

Források

- **Magyarországi Amerikai Kereskedelmi Kamara:** „Együttműködés a versenyképesebb Magyarországiért” javaslatcsomag 2016-2020
- **Magyarországi Amerikai Kereskedelmi Kamara:** Stratégiai munkaterv 2017-2020, 2017-2020 (<https://www.amcham.hu/policy-agenda>)
- **Boston Consulting Group:** Fixing the Skill Mismatch, 2020
- **Boston Consulting Group & Profession:** Ember-Adat-Stratégia, 2020
- **Deloitte:** Central Europe CFO Survey 2019 <https://www2.deloitte.com/hu/en/pages/penzugy/articles/ce-cfo-survey-report.html>
- **Európai Központi Bank:** Az Európa előtt álló termelékenységi kihívás https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2016/html/sp161130_1.en.html
- **Európai Bizottság:** Digitális gazdasági és társadalmi index (DESI) 2020
- **Európai Bizottság:** Innovációs potenciállal rendelkező kiválósági bugyrok https://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/expert-groups/rise/030616_pockets_of_excellence.pdf
- **EY:** How can Europe reset the investment agenda now to rebuild its future? Attractiveness Survey Europe, May 2020 https://assets.ey.com/content/dam/ey-sites/ey-com/en_gl/topics/attractiveness/ey-europe-attractiveness-survey-2020-v3.pdf
- **Lexmark:** The European Union's Green Deal, 2020
- **Magyarország Kormánya:** Digitális Jólét Program, 2016 <http://www.kormany.hu/hu/miniszterelnoki-kabinetiroda/digitalis-jolet-program/strategiak>
- **Magyar Nemzeti Bank:** Versenyképességi jelentés, 2020
- **IVSZ:** Digital re-booting of the economy, IVSZ, 2020
- **KPMG:** CEO Outlook 2020 <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2020/08/global-ceo-outlook-2020.html>
- **McKinsey & Company:** Flying start – Powering up Hungary for a decade of growth, 2020
- **McKinsey & Company:** Digital economy – opportunities and challenges for Hungary, 2019 <https://www.mckinsey.com/hu/our-insights/flying-start-powering-up-hungary-for-a-decade-of-growth>
- **McKinsey & Company:** The future of work in America: People and places, today and tomorrow. 2019 <https://www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-work/the-future-of-work-in-america-people-and-places-today-and-tomorrow#>
- **OECD:** Hungary Country Report, 2020 <https://data.oecd.org/hungary.htm#profile>
- **OECD:** Survey of Adult Skills (PIAAC) Country Note – Hungary, 2018 https://www.oecd.org/skills/piaac/publications/countryspecificmaterial/PIAAC_Country_Note_Hungary.pdf
- **PwC:** Navigating the rising tide of uncertainty, 23rd Annual Global CEO Survey <https://www.pwc.com/hu/hu/kiadvanyok/assets/pdf/PwC-23rd-Annual-Global-CEO-Survey-Report.pdf>
- **Santander Trade:** Hungary Foreign Investment profile <https://santandertrade.com/en/portal/establish-overseas/hungary/foreign-investment>
- **UNCTAD:** World Investment Report 2020 https://unctad.org/system/files/official-document/wir2020_en.pdf
- **World Bank:** Doing Business 2020 report, Economy Profile Hungary <https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/country/h/hungary/HUN.pdf>
- **World Economic Forum:** Workforce trends and strategies for the fourth industrial revolution, 2018 <http://reports.weforum.org/future-of-jobs-2018/workforce-trends-and-strategies-for-the-fourth-industrial-revolution/>
- **World Economic Forum:** The Global Competitiveness Report (GCR), 2019

Köszönetnyilvánítások

Ez a dokumentum az Amerikai Kereskedelmi Kamara tagjainak Magyarország versenyképesebbé tétele melletti elkötelezettségét képviseli és sokak szellemi munkáját foglalja magában. Külön köszönetet szeretnénk mondani a jelenlegi és korábbi igazgatósági tagjaink, stratégiai munkacsoport-vezetőink, bizottsági elnökeink, valamint összes tagunk értékes hozzájárulásáért, akik megosztották velünk szakértelmüket és javaslataikat.

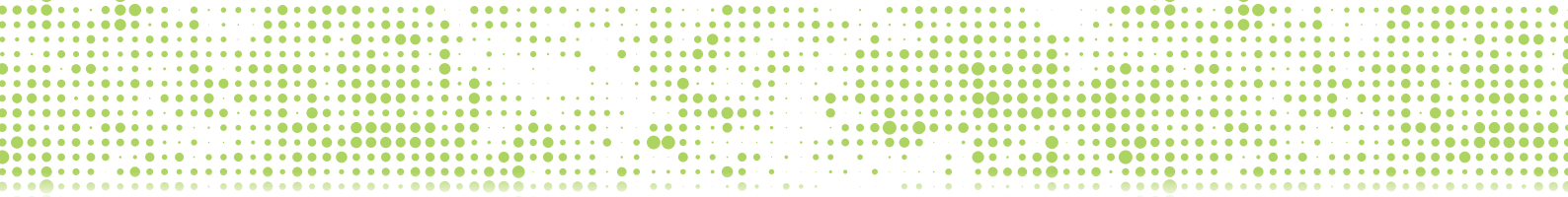
Kiadó: Lippai-Nagy Írisz, CEO, Magyarországi Amerikai Kereskedelmi Kamara

Kiadja a Magyarországi Amerikai Kereskedelmi Kamara, 2021

Főszerkesztő: Valkó-Juhász Zsófia, érdekképviselési stratégia, Magyarországi Amerikai Kereskedelmi Kamara

Vezető szerkesztők: Gál József és Varga Zsuzsanna, érdekképviselési stratégia, Magyarországi Amerikai Kereskedelmi Kamara; Robin Marshall, főszerkesztő, BBJ

Tördelés és kiadás: Business Publishing Services



Kapcsolatfelvétel: AmCham Hungary,
H-1051 Budapest, Szent István tér 11.
E-mail: info@amcham.hu • **website:** www.amcham.hu

